

© Thomas Einberger, www.argum.com

SOOČANJE Z IZZIVI DUALNEGA IZOBRAŽEVANJA LETA 2020

KONCEPT USPOSABLJA MENTORJEV V PODJETJIH NA PODROČJU DUALNEGA IZOBRAŽEVANJA

● DELOVNI PAKET

T2 – Inovativnost in kakovost dualnega izobraževanja

● AVTORJI

Adriana BAER, HWK

Ana DRAGICEVIC, OZS

Luc FLEURET, CRMA

Markus GAMON / Marion MAIER, Telesis/Regio-V

Julia PINTSUK-CHRISTOF, NDU

Francesco PISANU, PAT

● DOBAVLJIV

D.T.2.4.2 Inovativni program usposabljanja mentorjev

● DATUM DOSTAVE

30. September 2020 Stopnja distribucije

Javno

VSEBINA

1. POVZETEK	3
2. MODUL 1: USPEŠEN PRISTOP VAJENCEV	5
2.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA.....	5
2.2 UČNI CILJI	5
2.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	6
3. MODUL 2: KAKO VKLJUČITI MIGRANTE V VAJENIŠTVO	8
3.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA.....	8
3.2 UČNI CILJI	8
3.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	9
4. MODUL 3: KAKO RAVNATI Z OSIPNIKI (OSEBE, KI SO OPUSTILE ŠTUDIJ)	13
4.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA.....	13
4.2 UČNI CILJI:	13
4.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	15
5. MODUL 4: PODPRITE UČENJE S STRANI CELOSTNE ORGANIZACIJE VAJENIŠTVA	19
5.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA.....	19
5.2 UČNI CILJI	19
5.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	20
6. MODUL 5: SPODBUJANJE DIGITALNIH KOMPETENC ZA MENTORJE	24
6.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA.....	24
6.2 UČNI CILJI:	24
6.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	25
7. MODUL 6: OCENJEVANJE UČNIH PROCESOV	29
7.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA :.....	29
7.2 UČNI CILJI:	30
7.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA.....	31

0. POVZETEK

OZADJE

Pomen dualnega izobraževanja in lažji prehod z izobraževanja na delo ter ekonomski pomen vajeništva sta splošno priznana na politični ravni. Kljub temu pa MSP vedno težje dobijo ustrezne vaje. Danes je večje število vajencev del marginaliziranih skupin, kot so osipniki, begunci in mladi z učnimi težavami. Namen tega programa usposabljanja za mentorja je ponuditi mentorjem v podjetju priložnost, da pridobijo potrebno znanje, spretnosti in kompetence za uspešno nagovarjanje, motiviranje in spremljanje vajencev iz zelo raznolikih okolij med izvajanjem vajeništva. Tako marginalizirani mladi dobijo priložnost, da uspešno opravijo svoje vajeništvo, podjetja pa izkoristijo pridobljene kvalifikacije vajencev.

Razvit je bil v okviru projekta DuALPlus; projekt je financiran s Programa EU za alpske prostore, v katerem so MSP, izobraževalne ustanove, organizacije za podporo podjetjem, kot so obrtne podružnice in zbornice, univerze in inštituti za oblikovanje ter regionalni javni organi iz šestih alpskih regij združili moči za izboljšanje kakovosti dualnega izobraževanja v alpski prostor.

Ta program ima mednarodno alpsko perspektivo, torej obravnava težave v dualnem izobraževanju, ki so skupne vsem projektnim partnerskim regijam (Bavarska, Rhone-Alpes, Salzburg, Južna Tirolska, Trentino, Vorarlberg in Slovenija).

Z razpravami na različnih sestankih projektnih partnerjev med projektom DuALPlus so projektni partnerji prepoznali tiste izzive, ki so skupni in s katerimi se morajo soočiti vsi projektni partnerji / partnerske regije. Tisto so:

- Privabljanje mladih za vajeništvo (saj se število vajencev v vseh regijah nenehno zmanjšuje)
Vključevanje novih / posebnih ciljnih skupin (kot so migranti, osipniki, ki so prezgodaj opustili šolanje, NEET itd.), ki bi za uspeh potrebovale posebno podporo.

S temi izzivi morajo biti soočeni zlasti mentorji v podjetju, ki morajo po eni strani delovati kot

ambasadorji vajeništva in ga promovirati, da bi privabili nove vaje v podjetje, po drugi strani pa se morajo mentorji v podjetjih naučiti, kako se uspešno spoprijeti s posebnimi ciljnimi skupinami in jim zagotoviti ustrezno podporo. V skladu s tem je namen inovativnega koncepta usposabljanja za mentorja predlagati kvalifikacijske module za mentorje v podjetju, ki promovirajo njihove sposobnosti za spopadanje z novimi izzivi na trenutnem trgu dela.

To se lahko šteje za vodilo za izvajalce nadaljnega poklicnega usposabljanja za vzpostavitev novega kvalifikacijskega ukrepa / ponudbe nadaljnega poklicnega usposabljanja za mentorje v podjetjih v njihovih regijah.

Ta dokument je na voljo v angleškem, nemškem, francoskem, slovenskem in italijanskem jeziku.

STRUKTURA DOKUMENTA

Struktura in vsebina programa usposabljanja mentorjev temelji na modulih, ki jih je predlagala nemška pobuda "Stark für Ausbildung - močan za vajeništvo", kjer moduli delno obravnavajo teme, ki so v središču partnerstva DuALPlus. Vsebine in dodatni moduli, ter vsebine so bili spremenjeni tako, da ustrezajo potrebam / okvirnim razmeram v alpskih regijah.

Celoten koncept usposabljanja je sestavljen iz 6 glavnih modulov. Ti ne predstavljajo celotnega učnega načrta, temveč koncept usposabljanja, ki ponudnikom izobraževanja daje predloge, kako pripraviti novo ponudbo usposabljanja za mentorje v podjetju. To vključuje priporočila glede ciljev usposabljanja, oblike usposabljanja (na spletu, brez povezave, kombinirano učenje), trajanja posameznih enot in celotnih modulov ter didaktičnega pristopa in metod.

Šest modulov ni medsebojno povezanih, zato jih je mogoče po potrebi usposobiti vsakega posebej. Obsegajo naslednje predmete:

Modul 1: Kako uspešno pristopiti k vajencem?

Namen mentorjev je omogočiti podjetjem, da se na primeren način približajo mladim z ustreznim pristopom, da bi lahko izbrali vajeništvo v svojem podjetju. V podjetjih se izobražuje tudi mentorje, da mladim promovirajo svoj poklic in vodijo zaposlitvene razgovore z njimi, da se izognejo predsodkom in nesporazumom.

Modul 2: Kako vključiti migrante v vajeništvo?

Namen tega modula je senzibilizirati mentorje v podjetju glede posebnih izkušenj in izkušenj migrantov ter posebnih življenjskih razmer, s katerimi se morajo soočiti zdaj v novi državi. Modul je namenjen usposabljanju medkulturne zavesti in razumevanja, premagovanju jezikovnih ovir, spodbujanju učenja jezikov (zlasti tehničnega jezika) na delovnem mestu, izogibanju nesporazumom in reševanju konfliktov, ki iz njih izhajajo.

Modul 3: Kako ravnati z osipniki iz študija kot vajenci?

S tem modulom se mentorji v podjetju naučijo, kaj razlikuje osipnike iz študija od drugih vajencev in zakaj so lahko koristni za podjetja, in še posebej uspešni v vajeništvu. Naučijo se, kako pristopiti k njim didaktično in metodološko, kako jih najbolje motivirati in kako jasno in uspešno komunicirati z njimi. Predvsem mentorji v podjetju morajo biti previdni, da osipnikom ki so opustili študij, ne dajejo občutka neuspeha in da je dualna izobrazba druga najboljša možnost. Ravno nasprotno, nadaljevanje kariere z dualnim izobraževanjem je odlična alternativa akademski poti s skoraj tako široko paleto kariernih možnosti.

Modul 4: Kako podpreti učni proces s celostnim pristopom k vajeništvu?

Ta modul je namenjen poučevanju domačih učiteljev s pedagoško teorijo in tem, kako se mladi učijo zlasti v okviru vajeništva. Poleg

tega se bodo mentorji v podjetju naučili, kako podpreti posamezne učne procese mladih in mladih odraslih, zlasti spodbujati tudi tiste z učnimi težavami, pa tudi oceniti učni napredek in dati konstruktivne in motivirajoče povratne informacije ter pripraviti vajence na zaključni izpit.

Modul 5: Spodbujanje digitalnih kompetenc za mentorje v podjetju

Namen tega modula je spodbujati digitalne spretnosti mentorjev v podjetju, da jih bodo lahko izkoristili za izboljšanje usposabljanja vajencev na delovnem mestu in zunaj njega. Kot kaže trenutna kriza zaradi Covida-19, sposobnost uporabe interneta in drugih digitalnih medijev, da bi olajšali dejavnosti učenja na daljavo, postaja ključna in prepoznavna sposobnost učiteljev in mentorjev.

Modul 6: Ocena učnih procesov med vajeništvom

Namen tega modula je mentorjem v podjetju zagotoviti osnovne pedagoške spretnosti, da si lahko določijo ustrezne učne cilje za praktično usposabljanje, ter spremljajo in ocenjujejo napredek vajencev.

DODATNE POVEZAVE

<https://www.ozs.si/javna-pooblastila/izobrazevanja/vajenistvo/>

<https://www.gzs.si/vajenistvo/vsebina/VAJENI%C5%A0TVO/Splo%C5%A1no-o-vajeni%C5%A1tvu>

<https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/srednjesolsko-izobrazevanje/>

1. MODUL 1: USPEŠEN PRISTOP VAJENCEV

1.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA

Cilj tega modula je usposobiti mentorje o metodah zaposlovanja, sprejemanju, vključevanju in usposabljanju mladih. Raziskave so dejansko pokazale, da se nekatera podjetja ne zdijo dovolj seznanjena z vprašanjem zaposlovanja (reprodukcija stereotipov, diskriminacija itd.). Po drugi strani pa se pogodbe med usposabljanjem prekinjajo zaradi težav s komunikacijo med mentorjem in vajencem v podjetju.

Ta modul bo mentorjem omogočil, da izboljšajo svojo komunikacijo z mladimi in razvijejo svoje prakse zaposlovanja.

1.2 UČNI CILJI

Po sodelovanju v tem modulu bodo mentorji v podjetju lahko :

- Izboljšali način njihove komunikacije z mladimi
- Spreminjali njihove prakse pri izmeničnem zaposlovanju
- Dobili dostop do mladih
- Zavzeli pozitivno držo in diskusijo, da prepričajo mlade,
- Obvladovali generacijskih razlik
- Zaposlovali z več objektivnosti in odprtosti za različne profile kandidatov.

1.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učna enota	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure
Ozadje mladih generacij in njihov odnos do dela in obrti	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razume vrednote mladih / novih generacij in vzvodov Razume, kako mladostnik gradi svoj orientacijski projekt in se projicira v svet dela Razume, kako prilagoditi svoje vodenje za naslednjo generacijo 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kako se mladostnik danes predstavlja v svoji orientaciji in v svetu dela? Kakšne so vrednote in pričakovanja novih generacij glede poklicnega usmerjanja? Kakšna je vizija mladih o obrti? (Samo) ocene in kako ravnati z napačnimi presojami Vrednote in pričakovanja novih generacij 	<ul style="list-style-type: none"> Video posnetki, študije / terenske študije Oblika v predstavitvi (npr. Video, tako majhna skupina 4–6) 	1,5 h
Vključevanje vajencev v resnične delovne in poslovne procese	<p>Po zaključku te učne enote je slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sposoben sprejeti pozitivno lekcijo in predstaviti promocijo svojega dela in podjetja sposoben govoriti spoštljivo in odgovorno, 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pomagajte mentorjem, da odprejo svoj referenčni okvir in se odrečejo zanesljivosti Sposoben sprejeti pozitivno lekcijo in predstaviti promocijo 	<ul style="list-style-type: none"> Delavnica med mentorji Praktični primer rekrutiranja (npr. , slabovidne osebe z masko, osebe z disleksijo z besedilom, katerega besede so drugače izrezane itd.) Študije primerov o zaposlovanju Zaposlite objektivno in se 	1,5 h

	<p>da se približa novi generaciji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razume svojo vlogo pri zaposlovanju in vpliv neutemeljenih stereotipov • Je sposoben objektivno zaposlovati 	<p>svojega dela in podjetja</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposoben govoriti spoštljivo in odgovorno, da se približa novi generaciji • Zavedajte se, kaj vključuje vodenje nove generacije, kateri odnos do gradnje, osredotočenost na tehnologijo in inovacije ter vrednote podjetja za spodbujanje strategije, usmerjene v prihodnost. • Z analitično mrežo boste razumeli vzvode generacij (digitalni domorodci Y, Z) in vedeli, kako ustvariti pravo strukturo in določiti prave meje. 	<p>izognite pristranskosti Zagotovite mentorjem drugačno vizijo zaposlovanja z novimi rešitvami in se bolj osredotočite na spretnosti in sposobnosti kandidatov</p>	
--	--	---	---	--

2. MODUL 2: KAKO VKLJUČITI MIGRANTE V VAJENIŠTVO

2.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA

Pomanjkanje strokovnjakov se povečuje. Zaradi svojih globoko ukoreninjenih tradicij v obrtnem in gospodarskem sektorju, ter staranja prebivalstva, primanjkuje usposobljenih delavcev in vajencev, zlasti v Alpah. Ta položaj se bo stopnjeval. Migracije, priseljevanje in kulturna raznolikost bi lahko koristili tako naši družbi kot našemu gospodarstvu, če bomo lahko razvijali gostoljubno in spoštljivo kulturo, prenašali znanje in zavedanje, ter uresničevali dobre prakse na področju izobraževanja in usposabljanja.

Cilj tega modula je ozaveščanje mentorjev v podjetju o posebnih izkušnjah in okoljih migrantov, ter življenjskimi pogoji, s katerimi se srečujejo. Cilji so usposobiti medkulturno ozaveščenost in razumevanje, premostiti jezikovne ovire, izboljšati učenje (tujih) jezikov v delovnem prostoru, pa tudi preprečiti nesporazume in razrešiti nastale konflikte.

Kot migrante opredeljujemo ljudi, rojene v tujini, pa tudi ljudi, katerih oba starša sta rojena v tujini (migranti druge generacije).

DODATNE POVEZAVE

<https://www.ess.gov.si/>

2.2 UČNI CILJI

Po sodelovanju v tem modulu bodo mentorji v podjetju lahko

- Spoznali svoj narod in druge narode ter kulturne značilnosti in razlike, uporabili to raznolikost za

krepitev učnega uspeha vajencev, prepoznali morebitne nesporazume, ki bi lahko izhajali iz razlik, in katere bi lahko uporabili kot komunikacijske tehnike in strategije reševanja za usmerjanje kulturnih nesporazumov v pozitivni smeri.

- Prepoznali različne vidike kulture dobrodošlice, integracije, pa tudi njihov pomen za zaposlovanje vajencev z migracijskim ozadjem in brez njega, bistvene vidike portfelja dobrodošlice in sposobnost razviti tak portfelj za svoje podjetje, prakse in ukrepe za pozitivno kulturo dobrodošlice v podjetjih, ki izboljšuje prihod in integracijo vajencev.
- Prepoznali jezikovne ovire in poskušati pokazati potencialne rešitve, poznati regionalne ponudbe in programe, ter določene kontaktne osebe. Poleg tega je potrebno podpirati in spodbujati vajence k jezikovnim tečajem ali usposabljanju za jezikovne kompetence
- Uporabljali slovar / priročnik kot orodje za razlago tehničnih izrazov in preprečevanje nesporazumov
- Prepoznali, izboljšali in izkoristili potencialne in prednosti vajencev
- Uporabili načine in prakse, ki pozitivno vplivajo na skupinske dinamične procese
- Uporabili metode in prakse za zgodnje prepoznavanje in reševanje konfliktov, ki so se zgodili med procesom vajeništva
- Obravnavali diskriminatorne sovražnosti tako proti svojemu podjetju, kot tudi vajencem in ravnali zgledno.

2.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učna enota	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure	Brez povezave / na spletu
Vadba medkulturne zavesti in razumevanja	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna značilnosti lastnega in drugih narodov ter njihove kulturne značilnosti in razlike. • uporablja ta način za krepitev učnega uspeha vajencev. • pozna in prepozna morebitne nesporazume, ki bi lahko nastali zaradi razlik. • pozna komunikacijske tehnike in strategije reševanja za usmerjanje kulturnih nesporazumov v pozitivno smer. • pozna regionalne podporne službe in tudi, kako po potrebi dobiti podporo. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev značilnosti različnih narodov in njihovih kultur; • Značilnosti v primerjavi z lastno kulturo - v skladu z zahtevami države mentorja, npr. migrantov iz nekdanje Jugoslavije ali iz Turčije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev kultur s strani kulturnega predstavnika (gostujoče predavanje); • Podpora s filmi iz izvornih držav; • Obdelava značilnosti in kulturnih razlik med delavnicami in skupinskim delom; • Opredelitev in izvajanje kontaktnih partnerjev 	4 ure	Prvi dan – modul 1 brez povezave
Razvoj kulture dobrodošlice in portfelja dobrodošlice	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna različne vidike kulture dobrodošlice, 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje in preslikava bistvenih 	Na podlagi dobrih praks mentorji v podjetju razvijejo ideje za dobrodošlico v svojem podjetju	4 ure	Prvi dan- modul 1 brez povezave

	<p>integracije in njihov pomen pri zaposlovanju vajencev z migracijskim ozadjem in brez njega;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna bistvene vidike portfelja dobrodošlice in je sposoben razviti tak portfelj za svoje podjetje; • pozna prakse in ukrepe za pozitivno kulturo dobrodošlice v podjetjih, ki povečujejo prihod in vključevanje vajencev. 	<p>vidikov pozitivne kulture dobrodošlice v vadbeni družbi.</p>	<p>(glavna vsebina: predstavitev podjetja, kontaktne osebe za šole, starši, pravila, spoštovanje)</p>		
<p>Prepoznavanje in premagovanje jezikovnih ovir.</p> <p>Podpora pri izboljšanju učenja jezikov.</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepozna jezikovne ovire in poskuša pokazati potencialne rešitve; • pozna regionalne ponudbe in programe ter določene kontaktne osebe; • podpira in spodbuja vajence, da se udeležijo jezikovnih tečajev ali usposabljanja za jezikovne kompetence. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionalne ponudbe in kontaktne osebe organizacij s poudarkom na jezikovni podpori. 	<p>Predstavitev regionalnih in trenutnih služb, jezikovni tečaji in usposabljanja za jezikovne kompetence vajencev med delavnico, ki jo je vodil strokovnjak.</p>	<p>2 uri</p>	<p>2.dan - modul 1 brez povezave ali povezave</p>

<p>Izboljšanje učenja tehničnega jezika v delovnem prostoru</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporablja slovar / priročnik kot orodje za razlago tehničnih izrazov in preprečevanje nesporazumov. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preproste metode in prakse za poenostavitev tehničnega jezika za vaje. 	<p>Razvoj slovarja / priročnika, ki se ujema z lastnim podjetjem, strokovnim sektorjem, strokovnim področjem in okvirom načrta usposabljanja med delavnico. Vseboval bi lahko bistvene izraze in pravila v npr. nemško in turško. Slovarji / priročniki bodo prevedeni.</p>	<p>6 ur</p> <p><i>Koristno bi bilo uporabiti obstoječi model orodja / priročnik, v katerem bi lahko udeleženci med delavicami izpolnili lastne zapiske.</i></p>	<p>Drugi dan-Modul 2 brez povezave ali na spletu ali kot domača naloga</p>
<p>Prepoznavanje in uporaba potencialov in prednosti vajencev</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepozna, krepí in uporablja potenciale in prednosti vajencev. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj SWOT-analize (matrice) 	<p>Razvoj idej; delavnica</p>	<p>2 uri</p>	<p>Tretji dan-Modul 1 brez povezave</p>
<p>Izboljšanje solidarnosti in občutka vajencev v skupnosti</p>	<p>Po zaključku te učne enote skušatelj</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna načine in prakse pozitivnega vpliva na skupinske dinamične procese. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje in izrezovanje običajnih vsakdanjih situacij; • Usposabljanje v metodah za boj proti težavam, npr. skupne dejavnosti, kot so izlet ali piknik. 	<p>Delo v skupinah in simulacija vlog. Npr. novi vajenec z migrantskim poreklom začne delovati v podjetju s tremi lokalnimi vajenci.</p>	<p>2 uri</p>	<p>Tretji dan – Modul 2 brez povezave</p>

<p>Zgodnje prepoznavanje konfliktov in reševanje nastalih konfliktov</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna metode in prakse za zgodnje prepoznavanje in reševanje sporov, ki so se zgodili med vajeniškimi usposabljanjem 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje socialnih kompetenc in metode uporabe kot orodja osebnih veščin. 	<p>Predavanje in razvoj oziroma skupna definicija primerov, dopolnjena s predstavitvijo situacij v video posnetkih / kratkih filmih.</p>	<p>2 uri</p>	<p>Tretji dan - Modul 3 brez povezave</p>
<p>Obnavljanje diskriminacije pri vsakodnevnem delu</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve, kako ravnati v diskriminatornih sovražnostih proti svojim podjetjem in vajencem, ter ravnati zgledno. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje in izrezovanje tipičnih vsakdanjih situacij. 	<p>Med igranjem vlog udeleženci znova odigrajo situacije in poiščejo dobre rešitve.</p> <p><i>Npr. resnični incident električnega podjetja v Vorarlbergu / AT, ki usposobi enajst vajencev z migracijskim ozadjem. Mentorji in vajenci se v vsakdanjem življenju večkrat srečujejo z verbalnimi zlorabami, na primer "Ali ne morete več zaposlovati lokalnih ljudi, da bi to opravljali?"</i></p>	<p>2 uri</p>	<p>Tretji dan - Modul 4 brez povezave</p>

3. MODUL 3: KAKO RAVNATI Z OSIPNIKI (OSEBE, KI SO OPUSTILE ŠTUDIJ)

3.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA

Obstajajo različni razlogi, zakaj mladi zapustijo srednjo šolo, univerzitetni študij ali že v osnovi začnejo z dualnim izobraževanjem in usposabljanjem. Opustitve lahko privedejo do frustracij, pa tudi do malodušja in pomanjkanja motivacije, kar lahko povzroči resne posledice, kot so dolgotrajna brezposelnost, duševne bolezni in popoln umik iz "običajnega" življenja. Po statističnih podatkih EU je bilo v letu 2018 število prezgodnjih osipov iz šolanja in izobraževanja (oseb, starih od 18 do 24 let) 10,6%. Najpogosteje so prizadeti najstniki iz socialno šibkih ali revnih družin. Prehod na (drugo) dualno izobraževanje je zanje lahko obetavna možnost. Vendar pa je potrebno o poklicni in izobraževalni poti ter prihodnjih perspektivah sporočiti na jasnem, preglednem in realističnem način, prav tako pa je potrebno tem mladim ponuditi posebno podporo.

Cilj modula je metodično in didaktično usposabljanje trenerjev v podjetjih, ki se ukvarjajo s pripravniki, ko le te začnejo dualno izobraževanje kot stranski udeleženci. Modul krepi zavest in razumevanje, da se ta vrsta pripravnikov razlikuje od drugih po raznolikih izhodiščih in stopnjah znanja / izkušenj na začetku njihovega dualnega izobraževanja in usposabljanja. Potencialni novi pripravnik upa, da bo prehod na novo izobraževalno pot uspešnejši kot npr. srednje šole, univerzitetni študij ali nekdanji program usposabljanja. Učitelji bi morali dati vtis, da udeleženci usposabljanja niso spodleteli, ampak jih spodbujati in jasno poudarjati raznolikost kariernih možnosti dualnega izobraževanja in usposabljanja, ter da je le ta izobraževalna pot odlična alternativa akademski karieri. Pripravnike bi morali motivirati, zlasti v težki začetni fazi njihovega izobraževanja in usposabljanja; pa tudi učinkovito vrednotiti in oblikovati posameznikov potencial in predhodno znanje udeležencev.

3.2 UČNI CILJI:

Po sodelovanju v tem modulu bodo mentorji v podjetju lahko ...

- 1) obravnavali stranske udeležence v okviru razgovorov za službo. Usposobljeni so za metode in prakse, da dobijo realno oceno razloga za odpoved / prehod kandidatov.
- 2) opozorili na možnosti kariere in nadaljnega izobraževanja na področju dualnega izobraževanja in usposabljanja na splošno, kot tudi znotraj svojih podjetij.
- 3) dvomili v prednosti, potenciale, pa tudi slabosti udeležencev. Potencialnim vadečim ponujajo testne tedne / mesece, da jim dajo občutek varnosti in ublažijo strahove.
- 4) razumeli različne vidike in razloge, ki mlade motivirajo, da zapustijo svoje izobraževalne poti.
- 5) razumeli to posebno začetno situacijo v interakcijah s pripravniki; in se jih naučite podpirati kot mentorji in svetovalci.
- 6) gledali na individualni potencial in znanje pripravnika kot na priložnost.
- 7) izkoristili obstoječe potenciale pripravnikov in prilagoditi učne in delovne naloge glede na stopnjo usposobljenosti udeležencev.
- 8) povezali in primerjali z okvirnimi učnimi načrti, ter po potrebi prilagodili področja osredotočenja.
- 9) Ukvarjali se s starejšimi ciljnim skupinami in njihovimi visokoškolskimi izobrazbami. Poleg tega mogoče poznajo možne razloge za prehod izobraževalnih poti.
- 10) uporabili obstoječe kompetence in strokovno znanje starejših pripravnikov in gradite na tem. Prav tako prepoznajte potencial in priložnost za svoja podjetja (npr. zrelost pripravnikov, motivacija za delo, mreže, neodvisnost in projektne izkušnje) in uporabljajte številne dodatne ponudbe, da bi izobraževanje in usposabljanje naredili privlačnejše.

- 11) uporabljali preventivne strategije za vključevanje pripravnikov v njihovo podjetje (zaposleni, skupina za usposabljanje). Za začetek izkoristite priložnost, da se pogovorijo z zaposlenimi o določeni situaciji.
- 12) krepili občutek skupnosti v skupini za usposabljanje. Metode treniranja so še posebej uporabne na začetku vajeništva.
- 13) ostali v stiku s starši in poklicnimi šolami (trikotnik), ter ohranjati komunikacijo in izmenjavo z drugimi mentorji v podjetju.

3.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učna enota	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure	Izvajanje brez povezave + na spletu
Razgovori za delo s stranskimi kandidati	<p>Po zaključku te učne enote učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je usposobljen za ravnanje s stranskimi udeleženci na zaposlitvenih razgovorih • je seznanjen z metodami in praksami pri ravnanju s kandidati, da bi lahko realno ocenil razlog prenehanja / prehoda kandidatov. • lahko opozorijo na kariero, pa tudi na možnosti nadaljnega izobraževanja na področju dualnega izobraževanja in usposabljanja na splošno, pa tudi znotraj svojih podjetij. • dvomi v prednosti, potenciale, pa tudi slabosti. • potencialnim udeležencem ponuja tedenske / mesečne pokuševalce (a), da dobijo občutek varnosti in ublaži strahove. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodnje prepoznavanje moči in potencialov, motivacija, pa tudi težave s prejšnjimi težavami. • Izpostavljanje poti dualnega izobraževanja in usposabljanja. • Uporaba okušalnih (a) tednov / mesecev kot orodij 	<ul style="list-style-type: none"> • Timsko delo: npr. vprašalnik za razgovore za službo ali razvoj poklicnega portfelja za lastno podjetje. • Simulacija oziroma igra vlog na zaposlitvenih razgovorih. 	4	Prvi dan Modul 1 brez povezave

Dvignite zavest in razumevanje	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna različne vidike in razloge, ki mlade spodbujajo, da zapustijo svoje izobraževalne poti. • razvija občutek in razumevanje za to izhodiščno situacijo v interakcijah s pripravniki • podpira pripravnike kot mentorje in svetovalce. 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spoznavanje in razumevanje motivacije (npr. Šolska utrujenost, prezahtevnost, nerazumevanje) • Preprečevanje problemov in težavnih situacij znotraj podjetja • Razvoj metod za integracijo 	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni govor: predstavitev trenutnega stanja in različnih motivacij • Predstavitev in razprava o različnih primerih / lastnih situacijah 	4	Prvi dan - Modul 2 brez povezave
Namenska uporaba moči in znanja	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vidi individualni potencial in znanje pripravnika kot priložnost. • uporablja obstoječe potenciale in prilagaja učne in delovne naloge glede na stopnjo usposobljenosti udeležencev. • pozna metode in prakse za povezovanje in usklajevanje usposobljenosti udeležencev z okvirnimi učnimi načrti ter po potrebi prilagajanje njegovih osredotočenih področij. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje in izraba obstoječih potencialov ter njihova namenska uporaba • Revizija, prilagoditev okvirnega učnega načrta • Prepoznavanje dolgočasje, preobremenjenosti in preobremenitve 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev metod in praks • Predstavitev primerov najboljših praks 	2	Drugi dan - Modul 3 brez povezavo in na spletu

<p>Stranski udeleženci kot učinkovita ciljna skupina</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna starejše ciljne skupine in njihovo visokošolsko izobrazbo. Pozna možne razloge za prehode izobraževalnih poti. • uporablja obstoječe kompetence in specialistično znanje starejših pripravnikov in gradi na tem. • prepozna potencial in priložnost za svoja podjetja (npr. zrelost pripravnikov, motivacija za delo, mreže, neodvisnost in projektne izkušnje). • pozna in uporablja številne dodatne ponudbe, da bi izobraževanje in usposabljanje postalo privlačnejše. 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spoznavanje možnih spodbud za posebno zgodnje odpovedi (npr. Visoke zahteve, napačne predstave, pomanjkanje praktične ustreznosti, finančna vprašanja) • Spoznavanje dodatnih ponudb in ponudb za izobraževanja (npr. Xchange, poklicne izkušnje v tujini, rotacija službe) Spoznavanje metod in praks za vključevanje ponudb in izobraževanje privlačnejše 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev resničnih poklicnih poti (npr. Intervjuji / filmi, v katerih udeleženci pripovedujejo o svojih motivih in prehodu z univerzitetnega študija na dualno izobraževanje in usposabljanje; pa tudi o svojih pozitivnih in precej negativnih izkušnjah. • Prikaz možnosti za podjetje. 	<p>2</p>	<p>Drugi dan Modul 4 brez povezave in na spletu</p>
<p>Preprečevanje težav, konfliktov in težav</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je seznanjen s preventivnimi strategijami za vključitev pripravnikov v njihovo podjetje (zaposleni, skupina za usposabljanje). izkoristi priložnost, da se z osebjem pogovori o določeni situaciji. • pozna metode za krepitev 	<p>Predmeti te učne enote so</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obdelava običajnih vsakdanjih dejavnosti / konfliktnih situacij • Spoznavanje metod pozitivne uporabe raznolikosti skupine udeležencev. • Uporaba trenerskih metod in resno mreženje • Dobro mreženje in izmenjava 	<ul style="list-style-type: none"> • Simulacija / igra vlog, npr. Novi pripravnik nekaj razloži kolegom • Predstavitev dobrih metod in ponudb. 	<p>4</p>	<p>Drugi dan Modul 5 brez povezave</p>

	<p>občutka skupnosti v skupini za usposabljanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna metode treniranja in jih še posebej uporablja na začetku treninga. • pozna načine komunikacije s starši in poklicnimi šolami (trikotnik). • pozna načine vzdrževanja stikov in izmenjave z drugimi mentorji v podjetju. 				
--	--	--	--	--	--

4. MODUL 4: PODPRITE UČENJE S STRANI CELOSTNE ORGANIZACIJE VAJENIŠTVA

4.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA

Namen tega modula je zagotoviti mentorjem v podjetju potrebno znanje, veščine in kompetence, ki jim omogočajo, da svoje vajence podprejo v njihovih učnih procesih, tako da lahko svoje sposobnosti izkoristijo v celoti.

Pripravniki se razlikujejo glede na svoje učne sposobnosti in stopnje predznanja. Tudi njihovo znanje, spretnosti in kompetence se razvijajo z napredovanjem usposabljanja. V skladu s tem morajo učitelji v podjetju svoj didaktični pristop in metode prilagoditi vsakemu posameznemu vajencu, pa tudi njegovim učnim procesom, in najti morajo pravo ravnovesje med jasnimi navodili, pri čemer morajo prevzeti vlogo "spremljevalca učenja" ali učna podpora vajencem s posebnimi potrebami ali učnimi težavami.

4.2 UČNI CILJI

Po sodelovanju v tem modulu bodo mentorji v podjetju lahko ...

- 1) Organizirali učni proces svojih vajencev, tako da imajo možnost učenja na lastnih izkušnjah in napakah
- 2) Prevezli vlogo »spremljevalca učenja«, ki je sposoben dajati jasna navodila in podpirati ali usmerjati, kot zahtevajo posamezniki
- 3) Ustvarili organizacijske okvirne pogoje, potrebne za uspešno učenje
- 4) Podpirali samoodgovornost, samostojnost in samoorganizirano učenje vajencev
- 5) Izbrali ustrezne učne in delovne naloge glede na raven usposobljenosti vajencev
- 6) Nadzorovali in spremljali napredek pri učenju vajencev
- 7) Zagotovi ustrezne, konstruktivne in motivirajoče povratne informacije
- 8) Pripravi vse vajence na uspešne zaključne izpite glede na njihove individualne potrebe

4.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učna enota	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure
Spremljanje učnih procesov	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna prepoznati učne potrebe pripravnika s (samo) ocenjevanjem in določitvijo učnih ciljev • je sposoben razviti učne poti, torej resnične in zapletene naloge v delovnem procesu, s katerimi lahko pripravnik pridobi zahtevane kompetence • zna pripraviti učni dogovor na določenih učnih poteh s pripravnikom • zna podpirati učne poti s pripravo učnega okolja, podpornega gradiva in kontrolnih točk • kako spremljati učni proces pripravnika 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojasnilo, zakaj so celovite in zapletene naloge na delovnem mestu pomembne za spodbujanje razvoja poklicnih kompetenc • Strategije, kako se spoprijeti z učnimi ovirami in zahtevnimi učnimi situacijami (zlasti v primeru akademsko šibkejših študentov) • Različna orodja, ki pomagajo spremljati učni proces, kot so vajeniške deske (Ausbildungstafeln) in načrti, dokumentacija učnih rezultatov, brošura s poročili • Razlika med različnimi pristopi vodenja (avtoritarni, laissez-faire, sodelujoči) • Pomen zaupanja vrednega odnosa 	<p>Didaktični pristop: Izobraževanje se lahko izvaja iz oči v oči ali s kombiniranim učenjem</p> <p>Pedagoško teorijo o učenju, ki temelji na akciji, učne ovire, različne pristope vodenja, pomembnost zaupanja vrednih odnosov in kako ravnati z napačnimi presojami, bi lahko objavili na spletu, npr. spletno usposabljanje</p> <p>Osebne seje je treba uporabiti za dajanje in razlago primerov metod in orodij, kot so vajeniške deske, učni dogovori, dokumentiranje učnih rezultatov itd.</p> <p>Poleg tega bi bilo treba uporabiti skupinske razprave in skupinske delovne sekcije za aktiviranje in nadgrajevanje predhodnega spoznanja udeležencev, ter olajšati izmenjavo izkušenj z</p>	<p>3 ure</p> <p>pribl. 60 minut o razvoju poklicnih kompetenc</p> <p>pribl. 70 minut o metodah, orodjih in strategijah za spremljanje učnih procesov</p> <p>pribl. 50 minut o okvirnih pogojih za lažje praktično učenje, usmerjeno v akcijo (tudi šibkejših študentov)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje motivacije (Samo) ocene in kako ravnati z napačnimi presojami 	<p>razpravljanjem o prednostih / slabostih nekaterih pristopov / tehnik orodij, ki podpirajo učni proces</p> <p>Igre vlog so priporočljive za izvajanje različnih pristopov vodenja.</p>	
Vključevanje vajencev v resnične delovne in poslovne procese	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zavedajo individualne / kulturne raznolikosti vajencev in izzivov, ter koristi, ki jih prinaša učno podjetje • vedeti, kako vzpostaviti raznoliko učno okolje glede na potrebe različnih vajencev • zna uporabiti ustrezna merila za prepoznavanje in pripravo delovnih nalog (zlasti za akademsko šibkejše vaje) • je sposoben vaje sistematično vključevati v delovne naloge (korak za korakom na različnih stopnjah vključenosti) • zna opredeliti učne cilje znajo oblikovati delovne naloge, ki jih vajenci 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razmislek o možnih vidikih raznolikosti (npr. kultura, spol, socialno ozadje, osebnost, izobrazba, starost, socialno vedenje, uspešnost itd.) in kako lahko vplivajo na učni proces • razčlenitev zapletenih delovnih procesov na naloge z različnimi zahtevnostnimi stopnjami, ki jih učenci lahko samostojno izvajajo • odločnost in jasna formulacija učnih ciljev na različnih težavnostnih stopnjah • razlikovanje med različnimi stopnjami udeležbe • podporni ukrepi / spremljevalni ukrepi, ki podpirajo samostojnost in 	<p>Didaktični pristop: Izobraževanje se lahko izvaja iz oči v oči ali s kombiniranim učenjem</p> <p>Pedagoško teorijo o učenju, ki temelji na akciji, učne ovire, različne pristope vodenja, pomembnost zaupanja vrednih odnosov in kako ravnati z napačnimi presojami, bi lahko objavili na spletu, npr. spletno usposabljanje</p> <p>Osebne seje je treba uporabiti za dajanje in razlago primerov metod in orodij, kot so vajeniške deske, učni dogovori, dokumentiranje učnih rezultatov itd.</p> <p>Poleg tega bi bilo treba uporabiti skupinske razprave in skupinske delovne sekcije za aktiviranje in</p>	<p>3 ure</p> <p>60 min</p>

	<p>opravijo samostojno</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna dati konstruktivne in motivirajoče povratne informacije • zna prepoznati situacije, v katerih vajenci potrebujejo pomoč in podporo • znajo določiti merila, po katerih je mogoče spremljati napredek in uspeh pri učenju, in vajencem omogočiti uporabo teh meril za samoocenjevanje. 	<p>učni proces vajenca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spremljanje učnega uspeha, zlasti pri šibkejših učencih • Pristop in merila za ocenjevanje v procesu zunanje kontrole uspešnosti • Orodja in metode samoocenjevanja vajencev 	<p>nadgrajevanje predhodnega spoznanja udeležencev ter olajšati izmenjavo izkušenj z razpravljanjem o prednostih / slabostih nekaterih pristopov / tehnik orodij, ki podpirajo učni proces.</p> <p>Igre vlog so priporočljive za izvajanje različnih pristopov vodenja.</p>	
Učne težave in konstruktivne povratne informacije	<p>Po zaključku te enote bo slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznati pomembne determinante uspešnega učenja • Vedeti, v katerih fazah učnega procesa se lahko pojavijo težave • Vedeti o najpogostejših učnih motnjah in o tem, kako lahko vplivajo na učni proces • Zna prepoznati učne težave in zagotoviti / zagotoviti zunanjo podporo • Poznajete razliko med 	<p>Predmeti te učne enote so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagoška teorija / znanstvene informacije o učnih zahtevah, učnih ciljih in učnih procesih • Pedagoške in psihološke osnove učnih težav in individualna učna podpora • Možnosti zunanje podpore • Opredelitev učnih nalog in njihov pomen za vajeništvo • Oblikovanje učnih nalog • Cilji in pravila povratnih informacij • Trema in kako to vpliva na uspešnost vajencev 	<p>Didaktični pristop: Izobraževanje se lahko izvaja iz oči v oči ali s kombiniranim učenjem</p> <p>Zlasti del pedagoške in psihološke teorije bi lahko dostavili prek spleta, npr. spletno usposabljanje.</p> <p>Osebnosti se bi morale aktivirati in graditi na predznanju udeležencev ter olajšati izmenjavo izkušenj z razpravljanjem o prednostih / slabostih nekaterih pristopov / tehnik za reševanje učnih težav, premagovanje treme, povratnih</p>	<p>3 ure</p> <p>60 minut za učne težave</p> <p>60 minut za učno nalogo in povratne informacije</p>

	<p>delovno nalogo in učno nalogo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znajo oblikovati učne naloge • Poznajo tremo in vaje naučijo ustreznih tehnik obvladovanja stresa / sprostitve 	<ul style="list-style-type: none"> • Učne tehnike za pripravo na izpit • Strategije in metode obvladovanja stresa med pripravo na izpit 	<p>informacij itd.</p> <p>Pri oblikovanju učnih nalog ali usposabljanju komunikacijskih veščin za konstruktivne povratne informacije je priporočljivo aktivno sodelovanje udeležencev s skupinskimi delovnimi sejami ali igrami vlog.</p>	<p>60 minut za pripravo na izpit in obvladovanje stresa</p>
--	--	---	---	---

5. MODUL 5: SPODBUJANJE DIGITALNIH KOMPETENC ZA MENTORJE

5.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA

Namen tega modula je spodbujati digitalne spretnosti mentorjev v podjetju, da jih bodo lahko izkoristili za izboljšanje usposabljanja vajencev na delovnem mestu in zunaj njega. Kot kaže trenutna kriza zaradi Covid-19, sposobnost uporabe interneta in drugih digitalnih medijev za lažje učenje na daljavo postaja ključna in prepoznavna sposobnost učiteljev in mentorjev.

Namen tega modula je zagotoviti mentorjem v podjetju potrebno znanje, spretnosti in kompetence, ki jim omogočajo digitalno komunikacijo in vaje v njihovih učnih procesih. Digitalne spretnosti mentorjev so različne, nekateri imajo osnovno digitalno znanje, nekateri so napredni, drugi pa sploh nimajo digitalnega znanja. Modul daje priložnost za doseg osnovne ravni digitalne kompetence, ki je enako pomembna za vse domače mentorje za spremljanje in podporo učnih procesov njihovih vajencev.

Modul je namenjen neposredni uporabi v praksi in mentorjem, ki so usposobljeni za kompetence, da se digitalno povežejo z vajenci skozi celoten učni proces. Modul posameznike opremlja z digitalnimi veščinami, potrebnimi za vsakdanje življenje, in tako aktivno spodbuja njihovo sodelovanje v sodobni informacijski družbi.

- 3) Uporabili informacijske in komunikacijske veščine za reševanje problemov, povezanih z uporabo programske opreme.
- 4) Uporabili internet / brskalnike za pridobivanje novih informacij in poslovnih vpogledov (povezava s sodobno uporabno informacijsko tehnologijo)
- 5) Iskali, zbirali, shranjevali, obdelovali, uporabljali in prenašali podatke med ustvarjanjem in predstavitvijo ustreznih informacij.
- 6) Komunicirali po različnih informacijskih in komunikacijskih kanalih (vključno z družabnimi mediji, kot so Facebook, Instagram, Whatsapp itd.)
- 7) Uporabili sodobna programska orodja in socialne medije za podporo učnim procesom učencev
- 8) Izboljšali spretnosti za izvajanje njihovih delovnih nalog, povezanih s študenti / vajenci
- 9) Uporabili sodobna programska orodja za urejanje besedil, ustvarjanje preglednic in predstavitev ter jih lahko smiselno urejate

DODATNE POVEZAVE

<https://nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>

5.2 UČNI CILJI:

Po sodelovanju v tem modulu bodo mentorji v podjetju lahko ...

- 1) Uporabili IKT pri izobraževanju, učenju in delu
- 2) Varno uporabljali internet ali internetne storitve

5.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učna enota	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure
Osnovni pojmi informacijske tehnologije	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozna osnovne fizične strukture osebnega računalnika Uporablja podatkovna omrežja pri računalništvu in razume, kako se IT sistemi pojavljajo v vsakdanjem življenju Spoznava vpliv računalnikov na zdravje in se nauči varne uporabe interneta (zaveda se nekaterih varnostnih in pravnih težav, povezanih z računalniki) 	<p>Učne vsebine / predmeti, ki bodo predstavljeni / predstavljeni učencu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osnovna fizična zgradba osebnega računalnika in razumevanje osnovnih IT konceptov, kot so pomnilnik in shranjevanje podatkov, pomen računalniških aplikacij za družbo in uporaba podatkovnih omrežij pri računalništvu. Kandidat mora razumeti, kako se IT sistemi pojavljajo v vsakdanjem življenju in kako lahko osebni računalniki vplivajo na zdravje. Kandidat se mora zavedati nekaterih varnostnih in pravnih vprašanj, povezanih z računalniki 	<p>Da bi uspešno zaključili to učno enoto ...</p> <p>Predavanja naj bi potekala v računalniških učilnicah. Poleg priloženih računalnikov organizator ponuja tudi predavanja predavanj v papirni in digitalni obliki.</p>	<p>Ure, potrebne za dokončanje te učne enote:</p> <p>1 ura</p>
Uporaba računalnika in njegovih datotek	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna dokazati znanje in spretnosti za uporabo osnovnih funkcij 	<p>Osnovne vsebine / predmeti, ki bodo predstavljeni / predstavljeni učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidat mora dokazati znanje in sposobnost 	<p>Da bi uspešno zaključili to učno enoto ...</p> <p>Poleg priloženih računalnikov organizator ponuja tudi</p>	<p>Ure, potrebne za dokončanje te učne enote:</p>

	<p>osebnega računalnika in operacijskega sistema.</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajde v namiznem okolju na računalniku • zna organizirati in obdelovati datoteke ter indekse in mape: kopirati, premakniti in izbrisati. <p>-pridobi znanje o uporabi računalniških ikon in ravnanju z okni. zna uporabljati orodja za iskanje, preproste metode urejanja in upravljanja tiskanja, ki so na voljo v operacijskem sistemu</p>	<p>uporabe osnovnih funkcij osebnega računalnika in operacijskega sistema.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidat se mora znati v namiznem okolju. Znati mora organizirati in obdelovati datoteke ter indekse in mape: kopirati, premikati in brisati. Kandidat mora pokazati znanje za uporabo računalniških ikon in upravljanja z okni. Izkazati mora znanje uporabe iskalnih orodij, enostavnih načinov urejanja in upravljanja tiskanja, ki so na voljo v operacijskem sistemu 	<p>predavanja predavanj v papirni in digitalni obliki.</p>	<p>2,5 ur</p>
<p>Obdelava besed in preglednic</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pridobiti znanje o uporabi programa za obdelavo besedil • razume in zna uporabljati osnovne postopke ustvarjanja, oblikovanja in dodelave dokumenta, ter ga pripraviti na distribucijo. • lahko uporablja nekatere naprednejše funkcije urejevalnika besedil, na 	<p>Učne vsebine / predmeti, ki bodo predstavljeni / predstavljeni učencu:</p> <p>V osebne računalniku mora kandidat pokazati znanje o uporabi aplikacije za obdelavo besedil. Razumeti in vedeti, kako izvesti osnovne postopke ustvarjanja, oblikovanja in dopolnjevanja dokumenta ter ga pripraviti na distribucijo. Kandidat mora dokazati znanje uporabe nekaterih naprednejših funkcij urejevalnika besedil, kot so</p>	<p>Da bi uspešno zaključili to učno enoto ...</p> <p>Poleg priloženih računalnikov organizator ponuja tudi predavanja predavanj v papirni in digitalni obliki.</p>	<p>Ure, potrebne za dokončanje te učne enote:</p> <p>3 ure / obdelava besedil</p> <p>3 ure / preglednica</p> <p>Skupaj: 6,5 ure</p>

	<p>primer ustvarjanje tabel in slik v dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> • razume in uporablja prenos predmetov ter uporabo orodij za urejanje pošte. • razume osnovno koncepte preglednic in lahko na osebem računalniku dokaže sposobnost uporabe programa za preglednice. • pridobi osnovno znanje o uporabi nekaterih funkcij aplikacije za delo s preglednicami, kot je prenos predmetov in ustvarjanje grafov in diagramov. 	<p>ustvarjanje tabel, vključevanje slik v dokument, prenos predmetov in uporaba orodij za urejanje pošte.</p> <p>Kandidat mora razumeti osnovne koncepte preglednic in na osebem računalniku dokazati sposobnost uporabe programa za preglednice. Mora razumeti in biti sposoben izvesti osnovne postopke nastavitve, formatiranja in preglednic. On / ona mora vedeti, kako narediti osnovne matematične in logične operacije z uporabo osnovnih formul in funkcij. Kandidat mora dokazati osnovno znanje o uporabi nekaterih funkcij aplikacije za delo s preglednicami, kot je prenos predmetov in ustvarjanje grafov in diagramov.</p>		
--	--	--	--	--

<p>Podatki in komunikacije</p>	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • obvlada osnovne naloge iskanja v omrežju z uporabo omrežnega programa za iskanje in razpoložljivim omrežnim iskalnikom za označevanje rezultatov iskanja, ter tiskanje omrežnih strani in poročil o iskanju. • zna uporabljati e-poštne programe pri pošiljanju in prejemanju sporočil, pripenjanju dokumentov ali datotek sporočilu, ter zna nastaviti mape in indekse za sporočila z uporabo e-poštnega programa. • zna uporabljati sodobna orodja IKT (zlasti socialne medije) za spremljanje učnega procesa vajencev • razume in uporablja osnovne koncepte e-učenja / kombiniranega učenja. 	<p>Učne vsebine / predmeti, ki bodo predstavljeni / predstavljeni učencu:</p> <p>Kandidat izvaja osnovne naloge omrežnega iskanja z aplikacijo za omrežno iskanje in razpoložljivim omrežnim iskalnikom za poudarjanje rezultatov iskanja ter tiskanje omrežnih strani in poročil o iskanju.</p> <p>Kandidat izkaže, kako uporabljati e-poštni program za pošiljanje in prejemanje sporočil, pripenjanje dokumentov ali datotek sporočilu in da ve, kako nastaviti in obdelovati sporočila, mape in indekse s pomočjo e-poštnega programa.</p> <p>Kandidat se bo seznanil z osnovnimi koncepti e-učenja in kombiniranega učenja. Spoznal bo različne primere uporabe IKT / družbenih medijev Delal bo na študiji primera, v kateri bo za prenos učnih vsebin moral uporabiti različne digitalne medije.</p>	<p>Da bi uspešno zaključili to učno enoto ...</p> <p>Poleg priloženih računalnikov organizator ponuja tudi predavanja predavanj v papirni in digitalni obliki.</p>	<p>Ure, potrebne za dokončanje te učne enote:</p> <p>4 ure</p>
--------------------------------	---	---	--	---

6. MODUL 6: OCENJEVANJE UČNIH PROCESOV

6.1 SPLOŠNI NAMEN MODULA :

Namen tega modula je mentorjem v podjetju zagotoviti potrebne pedagoške spretnosti, da si lahko določijo ustrezne učne cilje za praktično usposabljanje ter spremljajo in ocenjujejo napredek vajencev. Številni dokumenti na evropski ravni (glej ETF, 2018; OECD-CERI, 2008) poudarjajo pomen in ključno vlogo ocenjevanja v poklicnem izobraževanju in natančneje pri učenju na delovnem mestu.

Ocenjevanje študentov v vseh oblikah je osrednje načelo za zagotavljanje kakovosti učenja na delovnem mestu. Na tem področju se ocenjevanje uporablja različno:

- ocena se lahko uporablja za preverjanje napredka in dajanje povratnih informacij učencem, delodajalcem in mentorjem; temu lahko rečemo formativna ocena, ki je lahko v veliko pomoč pri prepoznavanju težav, ki jih je treba odpraviti pred koncem programa, ko je morda prepozno; tovrstno ocenjevanje se lahko šteje ali ne v končne ocene ali zaključna spričevala in poklicne kvalifikacije; v tem modulu je formativno ocenjevanje osrednji del končnega ocenjevanja;
- ocena se lahko uporabi na koncu programa, da se preveri, ali so učenci-vajenci dosegli pričakovane učne rezultate, in nato lahko dokaže, da izvaja kompetence, opisane v učnem načrtu ali učnem načrtu; tovrstno ocenjevanje lahko imenujemo sumarno in je navadno osnova za podelitev poklicne kvalifikacije.

Da bi zagotovili visoko raven kakovosti dualnega izobraževanja, je potrebno med učnimi izkušnjami študentov v podjetju upoštevati obe vrsti ocenjevanja. Večinoma jih je treba vključiti v isti postopek, v katerem: a) mentorji v podjetju lahko spremljajo in vrednotijo učni razvoj vajencev med dnevnimi aktivnostmi in b) mentorji v podjetju lahko pravilno sodelujejo pri končnem ocenjevanju vajencev, da se objavi končna stopnja ustrezne kvalifikacije.

Torej, formativno ocenjevanje bo v središču modula za usposabljanje mentorjev v podjetju. Poleg splošnih vprašanj, ki temeljijo na kakovosti, je formativno ocenjevanje praksa, ki je že prisotna v delovnih in organizacijskih dejavnostih, tudi v nestrukturiranih oblikah (na primer postopek „ocenjevanja uspešnosti“ za izračun in utemeljitev dodatka za zaposlene). Povratne informacije se sproščajo v organizacijskem življenju, zato bi bilo formativno ocenjevanje učenja bližje delovni resničnosti kot sumarno ocenjevanje, ki bi lahko bilo bolj "akademsko" in v končni obliki temeljilo na šoli.

Formativno ocenjevanje se nanaša na pogosta, interaktivna ocenjevanja napredka in razumevanja učencev, da bi ugotovili učne potrebe in ustrezno prilagodili poučevanje na delovnem mestu. Mentorji v podjetju, ki uporabljajo formativne pristope in tehnike ocenjevanja, so bolj pripravljeni na izpolnjevanje različnih potreb študentov z diferenciacijo in prilagajanjem poučevanja za dvig ravni učnih dosežkov in za doseganje večje enakosti rezultatov študentov. Na podlagi raziskovalnih spoznanj vemo, da je formativno ocenjevanje (z uporabo različnih oblik povratnih informacij) lahko močno orodje za povečanje motivacije, samopodobe in kognitivnih sposobnosti vajencev. Formativno ocenjevanje in s tem povezane delovne učne izkušnje so lahko posredna naprava za poklicno usmerjanje, ki vajence naredi bolj dojemajoče glede ujemanja med njihovo dejansko uspešnostjo in izbrano poklicno potjo.

Integracija s končnim sumarnim ocenjevanjem ni enostavna, če upoštevamo pogosto zaznane napetosti med formativnimi ocenjevanji v učilnicah in zbirno oceno visoke vidljivosti, da bi institucije za usposabljanje odgovarjale za dosežke učencev in vajencev ter pomanjkanje povezave v pristopu ocenjevanja in vrednotenja med delom in učenjem v razredu.

Druga pomembna točka, povezana s formativnim ocenjevanjem, je povezava s priznavanjem, potrjevanjem in certificiranjem kompetenc na koncu

učnega procesa v podjetju. Ta tema je povezana tudi s prepustnostjo (navpično in vodoravno) na koncu učne izkušnje, ko se morajo študentje odločiti za kariero na podlagi dokazanih kompetenc.

Ta modul je organiziran v štirih glavnih učnih enotah: 1) splošni uvod o ocenjevanju v delovnem učnem okolju; 2) poudarek na formativnem ocenjevanju; 3) priprava, načrtovanje in izvajanje formativne ocene; 4) sledenje razvoju vajenčevega končnega razreda / kvalifikacije, združevanje formativne in sumarne ocene kot orodja za prenos učenja (prepustnost).

6.2 UČNI CILJI:

Na koncu modula bo mentor v podjetju lahko:

- S teoretičnega in praktičnega vidika obvladal glavne značilnosti ocenjevalnega procesa v delovnem scenariju.
- Povezal ocenjevanje znotraj celotnega učnega razvoja vajencev, pri čemer bodo upoštevane različne oblike ocenjevanja (začetno, oblikovalno, študentsko (samooценjevanje?), sumarno in končno preverjanje znanja).
- V sodelovanju s šolskimi učitelji in učenci (in drugimi sodelavci na delovnem mestu) oblikujte oblikovalne prakse ocenjevanja med učnimi izkušnjami.
- Načrtujte, delite in izvedite formativno oceno za spremljanje razvoja učenec-vajenec v določenih časovnih intervalih.

Podatke iz formativnega ocenjevanja uporabite za končno integracijo s postopki sumarnega ocenjevanja in oblikovanja (po možnosti) validacije kompetenc, ki jih pridobijo študentje.

6.3 KLJUČNA UČNA SPOZNANJA

Učne enote	Učna spoznanja	Učna vsebina	Predlagani didaktični pristop / Mediji	Učne ure
Anatomija študentskega ocenjevanja pri učenju na delovnem mestu	<p>Po zaključku te učne enote slušatelj</p> <ul style="list-style-type: none"> je sposoben razumeti in obvladati glavne značilnosti študentskega ocenjevanja po scenariju znotraj podjetja podpira vključevanje ocenjevanja vajencev v organizacijski potek dela 	<p>Celoten postopek študentskega ocenjevanja pri učenju na delovnem mestu</p> <ul style="list-style-type: none"> Razlike in podobnosti med ocenjevanji: začetno ocenjevanje, formativno ocenjevanje, ocenjevanje, ki ga ustvarijo študentje, sumarno ocenjevanje Ocenjevanje učenja v podjetju: potek dela in učenje, strokovni razvoj osebja, vrednotenje ocen Uspešna integracija med temi različnimi ocenami 	<p>Predavanja (v prisotnosti in / ali na spletu)</p> <p>Študije primerov o resnični uporabi študentskega ocenjevanja v scenarijih znotraj podjetja</p>	2/3 ure
Formativno ocenjevanje pri učenju na delovnem mestu	<ul style="list-style-type: none"> je sposoben razumeti in obvladati glavne značilnosti formativnega ocenjevanja na splošno je sposoben razumeti in uporabiti glavno tipologijo formativnega ocenjevanja v učnih scenarijih, ki temeljijo na delu (povratne informacije učitelja, povratne informacije, osredotočene na študenta, povratne informacije, neposredne in posredne povratne informacije je sposoben razumeti in uporabiti glavna orodja za 	<ul style="list-style-type: none"> Glavne značilnosti formativnega ocenjevanja v praksi Orodja za formativno ocenjevanje (simulacije, verodostojne naloge, kontrolni seznam, rubrike, ...) Čas pri formativnem ocenjevanju Formativno ocenjevanje ter študentove individualne značilnosti in razvoj 	<p>Predavanja (v prisotnosti in / ali na spletu)</p> <p>Simulacije / skupinske vaje</p> <p>Delati na primerih</p>	2/3 ure

	povratne informacije (kontrolni seznam, rubrike, dnevniki, simulacije)			
Oblikovanje in izvajanje formativne ocene, ki deluje	<ul style="list-style-type: none"> • je sposoben oblikovati procese ocenjevanja, ki se osredotočajo na povratne informacije, na podlagi potreb študentov in opisa delovnih mest • je sposoben pripraviti in izvajati študentska orodja za ocenjevanje na podlagi povratnih informacij • lahko nastavi in shrani podatke, ki prihajajo iz ocene 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategije oblikovanja formativnega ocenjevanja (ocenjevanje potreb študentov, postopek skupnega oblikovanja, zasnovan na dokazih) • Strategije delijo in sporočajo formativno oceno v scenariju znotraj podjetja • Strategije za uporabo formativnih orodij za ocenjevanje v praksi 	<p>Simulacije / skupinske vaje</p> <p>Delati na primerih</p>	2/3 ure

<p>Epilog: sledenje učenčevemu razvoju, prispevanje h končni oceni in prenos učenja na različnih področjih</p>	<ul style="list-style-type: none"> • je sposoben voditi učni proces učencev skozi formativno ocenjevanje, • je sposoben voditi učni proces z uporabo formativnega ocenjevanja kot podpore karierni orientaciji, ki pomaga študentom pri prenosu učenja na druga področja in delovnih izkušnjah; to bi lahko bila osnova za vodoravno in navpično prepustnost • je sposoben povezati podatke iz formativnega ocenjevanja v zbirne ocene / ocene • je sposoben uporabiti podatke iz formativnega ocenjevanja, da dopolni portfelje študentov za priznavanje in potrjevanje kompetenc 	<ul style="list-style-type: none"> • Značilnosti in delovanje sledenja razvojnim napravam študentov: npr. portfelje, dnevnik študentov, opombe mentorjev • Glavne naprave za integracijo začetnega, formativnega in sumativnega ocenjevanja: od povratnih informacij do ocenjevanja • Orodja za usmerjanje študentov v poklicni karieri s celovitim ocenjevanjem 	<p>Predavanja (v prisotnosti in / ali na spletu)</p> <p>Študije primerov o resnični uporabi študentskega ocenjevanja v scenarijih znotraj podjetja</p>	<p>2/3 ure</p>
--	--	---	--	----------------

Interreg Alpine Space DuALPlus

European Regional Development Fund

www.alpine-space.eu/dualplus

édhéc

